

คำประกาศเกียรติคุณ
ศาสตราจารย์ ดร.พญ.ภัทรวณีย์ วรณารัตน์
อาจารย์ประจำภาควิชาออร์โธปิดิกส์
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
ผู้ประพาดิตนติเด่นในเชิงคุณธรรม จริยธรรม โดยแพทยสภา
ประจำปีการศึกษา 2567

ศาสตราจารย์ ดร.พญ.ภัทรวณีย์ วรณารัตน์ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ อย่างมากในด้านการเรียนการสอนและการวิจัย เป็นผู้มีความพร้อมทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม ทั้งในด้านการครองตน ครองคน และครองงาน เป็นที่ประจักษ์ต่อลูกศิษย์ ผู้ร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชา อาจารย์เป็นผู้มีบุคลิกภาพที่อ่อนน้อม มีความวิริยะอุตสาหะรับผิดชอบต่อหน้าที่และพันธกิจในทุกด้าน เป็นผู้มีเมตตา มีน้ำใจและเป็นที่รักของ ผู้ร่วมงาน และผู้ใกล้ชิด อาจารย์เป็นผู้มีจิตอาสาและเสียสละเพื่อส่วนรวม เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นแรงบัลดาลใจให้กับลูกศิษย์ และเพื่อนร่วมงานในทุกระดับมาโดยตลอด นอกจากนี้อาจารย์ยังเป็นผู้มีความทุ่มเทและสร้างนวัตกรรม ทางด้านการเรียนการสอนมาตลอดดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. การเชื่อมโยงศาสตร์ทางระบาดวิทยาคลินิก ด้าน เวชปฏิบัติ หลักฐานอ้างอิงเชิง ประจักษ์ (Evidence based medicine; EBM) เข้ากับศาสตร์ทางออร์โธปิดิกส์ได้ปฏิบัติและเป็นนโยบายของภาควิชา มาตั้งแต่ปี 2548 ถึงปัจจุบัน เพื่อให้นักศึกษาแพทย์มีทักษะในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและเป็นมืออาชีพ โดยให้นักศึกษาแพทย์เขียนรายงานและฝึกตั้งคำถามจากเคสผู้ป่วย ค้นหาข้อมูล คัดเลือกข้อมูลที่ทันสมัยนำมาทำ critical appraisal ตามแนวทางของ Center for evidence based medicine ระบุความน่าเชื่อถือที่สามารถตอบคำถามดังกล่าวและประยุกต์ใช้กับผู้ป่วยภายใต้บริบทของประสิทธิผล ความเสี่ยงและความคุ้มค่า ในช่วงเริ่มต้น อาจารย์ภัทรวณีย์ ได้ทำการวิจัยและพบว่านักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 2548 เทอมแรก ร้อยละ 91 เขียนรายงานได้ดีมากกว่าเกณฑ์ แต่ยังพบปัญหาในการตั้งคำถามจากผู้ป่วย การค้นหาข้อมูลและการเลือกแบบประเมินไม่ถูกต้องนำมาสู่การปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนโดยให้คำแนะนำในการตั้งคำถาม การค้นหาข้อมูลและแนวทางการเลือกแบบประเมินให้สอดคล้องกับข้อมูล แสดงตัวอย่างการเขียนรายงาน ทำให้ปัจจุบันพบอัตราการเกิดปัญหาดลดลง นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยของการเขียนรายงานในระดับดี แสดงถึงความรู้ความเข้าใจในเวชปฏิบัติหลักฐานอ้างอิงเชิงประจักษ์มากขึ้น นอกจากนี้ถือเป็นตัวอย่างที่ดีของคณะฯ และได้รับการ ยอมรับจากทีมงาน evidence based medicine ของคณะฯ มาจนถึงปัจจุบัน

2. การเชื่อมโยงศาสตร์ทางออร์โธปิดิกส์และศัลยกรรมศาสตร์เพื่อการป้องกันการพลัดตกหกล้ม และเพิ่มคุณภาพชีวิตให้กับผู้ป่วยในรูปแบบ ” คลินิกสถาปัตยกรรมศาสตร์เพื่อการป้องกันการพลัดตกหกล้ม และเพิ่มคุณภาพชีวิตให้กับผู้ป่วยในรูปแบบ ” คลินิกสถาปัตยกรรมศาสตร์ ” โดยบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 รายวิชารมคร 514 ตั้งแต่ปี 2557 ถึง 2565 และปรับใช้ในรายวิชา รมคร 503 วิชาเลือกออร์โธปิดิกส์ รวมทั้งต่อยอดไปยังการประยุกต์ใช้ในนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 รายวิชา รมคร 614 นักศึกษาแพทย์ นำเสนอผู้ป่วยจริง และข้อมูลทางการแพทย์ โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและสามารถสื่อสารกับสถาปนิก ประกอบด้วย ข้อมูลด้าน สภาพร่างกาย และความเสี่ยงในการพลัดตกหกล้มจากโรคและการผ่าตัดทางออร์โธปิดิกส์ แผนผังที่อยู่อาศัยของผู้ป่วยและวิเคราะห์จุดเสี่ยงต่อการพลัดตกหกล้ม และสรุปเป็นรายงาน อาจารย์แพทย์ออร์โธปิดิกส์ร่วมกับสถาปนิกทำการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านสมรรถนะของผู้ป่วยออร์โธปิดิกส์ แนวทางการรักษา การใช้อุปกรณ์ช่วยเดิน การจัดแสงไฟ ทางลาด เติียง/เฟอร์นิเจอร์ การปรับพื้นห้องน้ำ/ผิวลื่นให้เหมาะสมกับผู้ป่วยเฉพาะราย ถ่ายทอดประสบการณ์ให้กับนักศึกษาแพทย์ ซึ่งทำให้นักศึกษาแพทย์ได้เห็นมุมมองในการรักษาที่กว้างขึ้นจากการปรับเปลี่ยนบ้าน และสภาพแวดล้อมและตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวนอกจากนี้ยังได้ประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยแบบบูรณาการ (holistic care) ร่วมไปด้วย

3. การออกแบบการเรียนรู้ด้าน formative evaluation ที่ได้จัดทำขึ้นตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 (ซึ่งมีมาก่อนที่จะถูกบังคับให้ใช้ในรายวิชาที่มีการเรียนการสอนมากกว่า 3 สัปดาห์) ในสัปดาห์ที่ 3 ของการขึ้นปฏิบัติงานในภาควิชาออร์โธปิดิกส์ระยะเวลา 5 สัปดาห์ และได้ดำเนินการวิจัยและพบว่าพบว่าการคะแนน formative evaluation ของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 149 ราย ขึ้นกับเกรดเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาแต่ไม่พบความสัมพันธ์กับคะแนน summative evaluation ทางภาควิชาออร์โธปิดิกส์ จึงใช้คะแนน formative evaluation ในการติดตาม ความก้าวหน้า และสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาแพทย์ให้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ และได้ถ่ายทอดให้กับคณาจารย์ในทีมการศึกษาและปรับการจัดทำ formative evaluation ในรูปแบบออนไลน์ในปัจจุบัน

4. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน อาจารย์ภัทรวิทย์ มีบทบาทอย่างมากในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านของภาควิชาภาควิชาออร์โธปิดิกส์ โดยเฉพาะด้านการวิจัยซึ่งทางภาควิชาฯ ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นทักษะสำคัญในการพัฒนาตนเองของผู้เข้ารับการศึกษา ฝึกอบรม โดยในหลักสูตรฯ ได้มีชั่วโมงสอนหลักการในการทำวิจัยโดยเฉพาะจำนวน 1 ชั่วโมงต่อเดือน ซึ่งได้มีการปรับปรุงพัฒนามาตลอด โดยเริ่มจากการฝึกทำ critical appraisal ในอดีตจนปรับรูปแบบเป็นการสอนกระบวนการทำวิจัยในปัจจุบัน ทั้งนี้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของผู้เรียน และส่งเสริมการทำวิจัยของแพทย์ประจำบ้าน ข้อบังคับของราชวิทยาลัยฯ ต้องดำเนินการวิจัยจนสำเร็จและมีผลงานพร้อมส่งตีพิมพ์ตามเกณฑ์ของราชวิทยาลัย อาจารย์ภัทรวิทย์ และทีมได้จัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อช่วยให้การทำวิจัยของแพทย์ประจำบ้านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่นการจัดกิจกรรม research party week เพื่อสร้างคำถามวิจัยที่มีคุณค่าและสามารถทำสำเร็จได้จริง, การติดตาม progression ของแพทย์ประจำบ้านทุกชั้นปี เพื่อกระตุ้นและ

ช่วยเหลือให้การทำวิจัยเป็นไปตามแผนงาน, การเป็นที่ปรึกษางานวิจัยของแพทย์ประจำบ้าน เป็นต้น กระบวนการเหล่านี้ทำให้แพทย์ประจำบ้านของภาควิชาออร์โธปิดิกส์สามารถผลิตงานวิจัยที่มีคุณค่า มีการนำเสนอในงานประชุมราชวิทยาลัยฯ ทุกปี และได้รับรางวัลในการประกวดผลงานวิจัยแพทย์ประจำบ้าน มาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ อาจารย์ภัทรวัฒน์ มีบทบาทอย่างมากในการพัฒนาปรับปรุงข้อสอบ ทั้งข้อสอบ ข้อเขียน และการสอบปฏิบัติกับผู้ป่วยจริง รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อสอบหลังการสอบทำให้การสอบมีมาตรฐาน และเป็นต้นแบบให้สถาบันฝึกอบรมอื่นได้ การพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยการสนับสนุนของ อาจารย์ภัทรวัฒน์ และกลุ่มพันธกิจการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน ทำให้หลักสูตรฝึกอบรมของภาควิชาฯ ผ่านการรับรอง WFME ของแพทยสภาโดยไม่มีเงื่อนไข

5. การใช้ความรู้ทักษะด้านการวิจัยเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เช่น การประเมินความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการสอบ formative กับคะแนนการสอบ summative ในรายวิชา รมคร 514 โดยใช้คะแนน formative เพื่อการติดตามและสนับสนุนให้นักศึกษามีความก้าวหน้าในการเรียนรู้, การประเมินผลสัมฤทธิ์การคุมสอนพันธุกรรมสำหรับนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 5 ระหว่างอาจารย์แพทย์และแพทย์ประจำบ้าน ซึ่งพบว่าผลสัมฤทธิ์ในการศึกษาไม่มีความแตกต่างกัน ทำให้อาจารย์และแพทย์ประจำบ้าน สามารถคุมสอนได้ตามความเหมาะสมและลดภาระงานของอาจารย์, การวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการคัดเลือกแพทย์ประจำบ้านที่สามารถบ่งชี้ความสำเร็จในการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านออร์โธปิดิกส์ โดยพบว่าเกรดเฉลี่ยรวม ของแพทยศาสตรบัณฑิต (GPA) และคะแนนสอบ In-training ของแพทย์ประจำบ้านชั้น ปีที่ 3 และ 4 มีความสัมพันธ์กับคะแนนสอบวุฒิบัตรออร์โธปิดิกส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงมีการในการกำหนดเกณฑ์ GPA ในการคัดเลือกแพทย์ประจำบ้านออร์โธปิดิกส์ของภาควิชา และใช้คะแนนสอบในการติดตามความก้าวหน้าของแพทย์ประจำบ้านออร์โธปิดิกส์อย่างต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน

ศาสตราจารย์ ดร. แพทย์หญิงภัทรวัฒน์ วรณารัตน์ เป็นต้นแบบและที่ปรึกษาด้านงานวิจัยของอาจารย์ในภาควิชา เป็นผู้ที่มีความเข้มแข็งมากในด้านการวิจัยและมีผลงานวิจัยมากที่สุดของภาควิชา อาจารย์สร้างผลงานวิจัยที่มีคุณภาพสูงและได้รับการตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ โดยมีผลงานวิจัยถึง 104 เรื่อง บทความ หนังสือ ตำรา 40 เรื่อง และมีผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงมากกว่า 1,000 ครั้ง โดยมีค่า H index ในปัจจุบันที่ 19 นอกจากนี้ ศาสตราจารย์ ดร. แพทย์หญิงภัทรวัฒน์ วรณารัตน์ ยังเป็นแกนหลักของภาควิชาในการสร้างบรรยากาศในการทำวิจัยในภาควิชา โดยเป็นทั้ง mentor และ facilitator แก่อาจารย์ในภาควิชาซึ่งส่งผลให้อาจารย์ในภาควิชาตีพิมพ์ได้อย่างต่อเนื่อง อาจารย์ยังเป็นที่ปรึกษางานวิจัยให้กับแพทย์ประจำบ้าน สามารถปฏิบัติงานในภาวะที่มีข้อจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ พยายามพัฒนาหน่วยงานให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

จากการทุ่มเททำงานด้านการศึกษาของอาจารย์ และการประยุกต์ใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านระบาดวิทยาเพื่อทำการวัดผลและปรับกระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับทั้งนักศึกษาแพทย์ และภาระงานของอาจารย์แพทย์ ทำให้เกิดการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาด้านการเรียนการสอน

อย่างเหมาะสมทั้งในรายวิชาออร์โธปิดิกส์ในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรแพทย์ประจำบ้าน ทำให้ ศาสตราจารย์ ดร.พญ.ภัทรวณีย์ วรรณารัตน์ ได้รับรางวัลด้านการศึกษาในระดับชาติ ดังนี้ 1. อาจารย์ต้นแบบด้านการสอน ประจำปี 2566 จากสมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (คพอท.) ร่วมกับสำนักงานปลัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) และ 2. ได้รับรางวัลดีเด่นด้านการสอนจาก โครงการรางวัลเกียรติยศแห่งความสำเร็จ สอ.ประเทศไทย ประจำปี 2566

ด้วยความที่ท่าน ศาสตราจารย์ ดร.พญ.ภัทรวณีย์ วรรณารัตน์ เป็นอาจารย์แพทย์ที่ดำรงตนด้วยหลักคุณธรรม จริยธรรม และมีความสามารถเป็นที่ประจักษ์ชัด จากรางวัล เกียรติประวัติ และผลงานดังที่ได้ยกตัวอย่างมาข้างต้น คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีเห็นควรเสนอ ศาสตราจารย์ ดร.พญ.ภัทรวณีย์ วรรณารัตน์ เข้ารับมอบโล่เกียรติคุณด้านคุณธรรม จริยธรรม จากแพทยสภา เพื่อเป็นเกียรติประวัติให้สมกับผลงานและคุณความดีที่ท่านได้ปฏิบัติตลอดมา อันจะเป็นต้นแบบในการปฏิบัติตนของอาจารย์แพทย์ต่อไป